

Plats och tid	Stadshuset, Kommunstyrelsens sammanträdesrum, vån 9, kl. 15:00-16:45
Beslutande	Enligt närvarolista
Justerare	Tord Drugge
Tid och plats för justering	Kommunstaben 2022-02-17, kl. 15.00
Justerade paragrafer	1-10
Sekreterare	<hr/> Inger Fältros Lundgren
Ordförande	<hr/> Tommy Sandström
Justerare	<hr/> Tord Drugge

BEVIS/ANSLAG

Valnämndens protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Sammanträdesdatum	2022-02-15
Datum när anslaget sätts upp	2022-02-18
Datum när anslaget tas ned	2022-03-14
Förvaringsplats för protokollet	Kansliet

Underskrift

Inger Fältros Lundgren

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Paragrafer	Ärenden	Sida
§ 1	Redovisning av kurser och konferenser	4
§ 2	Remissvar SOU 2021:96	5 - 14
§ 3	Behörighetsadministratörer	15 - 16
§ 4	Utseende av dataskyddsbud	17 - 18
§ 5	Kommunikationsplan för valen 2022	19 - 20
§ 6	Kvittering av försändelser	21 - 22
§ 7	Arvode till röstmottagare	23 - 25
§ 8	Vallokaler till RKR-valen 2022	26 - 27
§ 9	Röstningslokaler till RKR-valen	28 - 29
§ 10	Distribution och utläggning av valsedlar	30 - 31

NÄRVAROLISTA

Tjänstgörande ledamöter

Tommy Sandström (S)
Elizabeth Bergman (S)
Tord Drugge (S)
Åsa Lundqvist (S)
Kristoffer Sundström (M)
Åse Anjou (V)
Gerd Niemi (L)

Frånvarande ledamöter

Anders Josefsson (M)
Urban Vikström (C)

Tjänstgörande ersättare

Erik Hammarbergh (M)
Dan Ankarholm (Sjvp)

Tjänstgör istället för

Anders Josefsson (M)
Urban Vikström (C)

Närvarande ersättare

Birgit Jonsson (S)
Brita Ström (S)
Signar Hammargren (M)
Kati Jääskeläinen (V)
Lars Palo (KD)

Frånvarande ersättare

Jerker Zetterström (S)
Göran Risnert (S)

Övriga

Anna Nilsson, valhandläggare
Maja Werme, kommunjurist

§ 1

Redovisning av kurser och konferenser

Ärendenr 2022/51-1.1.1.7

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att lägga redovisade kurser och konferenser till handlingarna.

Deltagande i seminariet kan göras den 24 februari 2022 kl. 9.30-14.30 i sammanträdesrummet Havet, vån 1 i Stadshuset.

Beskrivning av ärendet

Följande kurser och konferenser redovisas:

Avsändare	Ämne
Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)	Val 2022 – utmaningar och möjligheter, digitalt seminarium, 17 eller 24 februari, kl. 9.30-14.30

Sammanträdet

Sekreteraren meddelar att anmälan har gjorts till den digitala utbildningen som hålls den 24 februari och att sammanträdesrummet Havet på vån 1 i Stadshuset är bokat. De som önskar kan delta vid detta tillfälle. Ingen föranmälan krävs.

Beslutet skickas till

Valnämndens ledamöter och ersättare

§ 2

Remissvar SOU 2021:96, Säkerhet och tillgänglighet vid val, Ju 2022/00209

Ärendenr 2022/209-1.5.1.2

Valnämndens förslag till beslut

Valnämnden föreslår kommunstyrelsen att lämna följande remissvar.

Beskrivning av ärendet

Regeringen beslutade den 26 mars 2020 att tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att göra en översyn av och överväga förändringar i valsystemet. Utredningen har i en första etapp av uppdraget tidigare behandlat frågor som rör otillbörlig påverkan på väljarna vid röstningen, gruppröstning och reformen med avskärmning av valsedelställ. Nu nämnda frågor behandlades i delbetänkandet SOU 2021:7 *Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagningen*.

Återstående frågor rör uppdraget att stärka valsystemets motståndskraft mot manipulationer och uppdraget att öka tillgängligheten för vissa väljargrupper. Dessa frågor behandlas i detta slutbetänkande *Säkerhet och tillgänglighet vid val*.

Huvudinnehållet i de förslag som nu läggs fram är följande.

- Ett samordningsansvar för säkerhetsfrågor i valadministrationen
- En rutin för samordning och rapportering av incidenter i samband med val
- Överklagande av val
- Valobservatörers status
- Väljargrupper med svårigheter att utnyttja sin rösträtt
- Väljare med synnedsättning
- Utlandssvenskar
- Digitala röstkort
- Val vid allvarliga frestida kriser
- Rekrytering och utbildning av röstmottagare

Valnämnden har behandlat remissen och föreslår att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med valnämndens förslag till remissvar.

Remissvaret följer utredningens kapitelindelning och rubriksättning.

3.9.3 Ett övergripande och sammanhållande ansvar för säkerhetsfrågorna inom valadministrationen

Utredningens förslag: *Den centrala valmyndigheten ska ha ett övergripande och sammanhållande ansvar för säkerhetsfrågorna inom valadministrationen, både när det gäller den fysiska säkerheten och valsystemets infrastruktur och informationshantering.*

Luleå kommun har ingen erinran mot utredningens förslag.

4.9.1-4 En rutin för samordning och rapportering av incidenter

Utredningens förslag: *En rutin för en samlad incidentrapportering inom valadministrationen ska inrättas. Den centrala valmyndigheten (Valmyndigheten) ska ha ansvaret för en rutin för samordning och rapportering av incidenter i samband med val. De kommunala valnämnderna, länsstyrelserna och de utlandsmyndigheter som anordnar förtidsröstning ska till Valmyndigheten skyndsamt rapportera incidenter som påverkar, eller kan riskera att påverka, genomförande av val. Rutinen för rapportering ska även vara öppen för allmänhetens klagomål, synpunkter och förbättringsförslag under röstmottagningen och rösträkningen. Något krav på att rapportören ska uppge sin identitet för att kunna använda sig av rutinen ställs inte upp.*

Luleå kommun anser att det bör krävas att incidentrapportering som görs av allmänheten också innehåller kontaktuppgifter till anmälaren. Kommunen har i övrigt ingen erinran mot förslagen.

Utredningen bedömer att en ordning där allmänheten får möjlighet att lämna synpunkter kan bidra till att fel och andra avvikelser som rapporteras in omedelbart kan korrigeras samtidigt som den också kan förebygga spridandet av missuppfattningar om valförfarandet och stävja desinformation. Luleå kommun anser att det är av stor vikt att kunna komma i kontakt med anmälaren för att vid behov få ytterligare upplysningar som inte framgår i anmälan. Det kan till exempel gälla frågor om i vilken lokal som det saknades valsedlar eller vid vilken tidpunkt en påstådd händelse har skett. Det är i annat fall stor risk för att svepande anmälningar inkommer där det hävdas valfusk utan att dessa uppgifter kan kontrolleras och inte heller vid behov korrigeras. Kommunen kan inte heller ge anmälaren återkoppling på sitt klagomål och till exempel berätta vilka åtgärder som har gjorts för att anmälaren ska kunna lämna sin röst.

5.6.2 Bedömningen av talerätten

Utredningens förslag: *Ett överklagande av beslut om att fastställa utgången av ett val ska innehålla uppgifter om klagandens personnummer och den information som behövs för att Valprovsnämnden ska kunna komma i kontakt med klaganden.*

Luleå kommun har ingen erinran mot utredningens förslag.

6.6.1-3 Behov av en reglering och ackreditering för valobservatörer

Utredningens förslag: *En uttrycklig reglering och ackreditering för valobservatörer ska införas i vallagen. De val som omfattas är de allmänna valen. Uppgiften att ackreditera valobservatörer från nationella och internationella organisationer eller institutioner ska ges till den centrala valmyndigheten (Valmyndigheten).*

Privatpersoner ska inte kunna söka ackreditering. Ackreditering för valobservatörer ska bara kunna sökas av organisationer eller institutioner. Kommunerna, länsstyrelserna och de utlandsmyndigheter som anordnar förtidsröstning åläggs att ta emot ackrediterade valobservatörer och vidta de åtgärder som behövs för att de ska kunna genomföra sina valobservationer.

Luleå kommun har ingen erinran mot utredningens förslag.

7.7.1 Ett tydliggörande införs att tillgänglighet vid val omfattar valens lokaler, röstningsförfarande och information till väljare

Utredningens förslag: *I förtydligande syfte införs i vallagen en bestämmelse om att röstningen ska vara tillgänglig för alla väljare och att tillgängligheten omfattar lokaler för röstmottagningen, röstningsförfarandet och information till väljarna.*

Luleå kommun avstyrker utredningens förslag.

Kommunen delar utredningens synpunkt att kommunerna ska göra sitt yttersta för att varje lokal, och även röstningen i övrigt, är så tillgänglig som möjlig. Men trots detta är det svårt och ibland omöjligt att göra sådana anpassningar som tillgodoser varje väljares unika behov. Utredningen uppger att bestämmelsen är av målsättningskaraktär och konkretiseras genom råd och rekommendationer. Vidare sägs att det är svårt, och ibland omöjligt, att utifrån lokalen övriga förutsättningar tillhandahålla alla typer av anpassningar. Luleå kommun anser mot denna bakgrund att det inte är lämpligt att utforma en lagbestämmelse om tillgänglighet som ett absolut krav när det redan på förhand står klart att detta inte kommer att vara möjligt i alla delar.

7.7.2 Valmyndigheten får ett uppdrag att ta fram och upprätthålla en vägledning med samlade regler och rekommendationer för tillgänglighet vid val

Utredningens förslag: *Valmyndigheten får ett uppdrag att ta fram och upprätthålla en vägledning med samlade regler och rekommendationer för tillgänglighet vid val.*

Luleå kommun har ingen erinran mot utredningens förslag.

7.7.3 Valmyndigheten ska samla in och publicera uppgifter om val- och röstningslokalernas tillgänglighetsstatus och om ambulerande röstmottagare

Utredningens förslag: *Valmyndigheten ska samla in uppgifter från kommunerna om röstmottagningsställets tillgänglighetsstatus samt om när och hur väljare kan begära ambulerande röstmottagare. Uppgifterna ska tillhandahållas på myndighetens webbplats. Det ska finnas en upplysning på röstkortsförsändelsen som Valmyndigheten skickar till väljarna att de kan vända sig till kommunen för information om lokalernas tillgänglighet samt om när och hur väljare kan begära ambulerande röstmottagare. Varje kommun ska senast 32 dagar före valdagen meddela Valmyndigheten var och när röstmottagning kan ske inom kommunen samt uppgift om lokalernas tillgänglighet.*

Luleå kommun anser att förslaget innebär en detaljreglering som i stället bättre kan lösas genom utredningens förslag i punkt 7.7.2, det vill säga att Valmyndigheten får i uppdrag att ta fram vägledning med samlade regler och rekommendationer.

7.7.4 Anpassning av information i val- och röstningslokaler

Utredningens förslag: *Informationen i val- och röstningslokaler ska anpassas till personer med olika typer av funktionsnedsättningar.*

Luleå kommun har ingen erinran mot förslaget.

7.7.5 Fler målgrupper ska kunna använda ambulerande röstmottagare

Utredningens förslag: *Vidga målgruppen som får använda ambulerande röstmottagare till att omfatta personer som är placerade i polisarrest, på särskilt ungdomshem eller LVM-hem eller annan inrättning som begränsar väljarnas möjligheter att rösta i röstningslokal. Möjligheten att rösta med lantbrevbärare som bud ersätts med möjligheten att använda ambulerande röstmottagare.*

Luleå kommun har ingen erinran mot utvidgningen av målgruppen i förslaget första mening men anser att den även skulle kunna utvidgas till att omfatta väljare som är intagna i häkte eller kriminalvårdsanstalt.

Luleå kommun avstyrker dock utredningens förslag att möjligheten att rösta med lantbrevbärare som bud ska ersättas med möjligheten att använda ambulerande röstmottagare.

Kommunen konstaterar i denna del att utredningens förslag verkar grunda sig på den omständigheten att det är få väljare som använder sig av möjligheten att nyttja lantbrevbäraren som bud och att kostnaden till Postnord är mycket hög i förhållande till antal mottagna röster. Samtidigt bedömer utredningen att det finns fortsatt behov av särskild röstmottagning för dessa personer.

Luleå kommun har vid tidigare val kunnat konstatera att det förmodligen är få väljare i kommunen som ens har kännedom om på vilket sätt de kan få hjälp av sin lantbrevbärare. Kommunen har i sina informationskanaler, bland annat webb och dagspress, informerat om att lantbrevbärarna kan vara bud. Postnord har emellertid inte lämnat upplysningar till sina kunder, varken direkt eller i annonser, om hur röstning med lantbrevbärare går till. Kommunen har frågat Postnords lokala kontaktperson för val hur väljarna ska få kontakt med lantbrevbärarna om de vill rösta, men har inte fått något svar. Kommunen har därför stor förståelse för att det är få väljare som utnyttjat möjligheten. Om kommunen skulle ta över uppgiften från lantbrevbärarna kan det förutsättas att antalet röstande med ambulerande röstmottagare skulle öka avsevärt med hänsyn till de informationsinsatser som kommunerna gör om valet. Det kan antas att personer skulle föredra att få ett personligt hembesök även om de har faktiska möjligheter att ta sig till ett röstmottagningsställe. Kommunen delar därmed inte utredningens bedömning att förändringen inte borde innebära någon nämnvärd ökning av valnämndernas arbetsbörda. Dessutom måste kommunen i vart fall ha beredskap för att antalet väljare som önskar få hembesök ökar. Det innebär att fler ambulerande röstmottagare måste rekryteras och utbildas.

Kommunen delar utredningens bedömning att ambulerande röstmottagning riskerar att flytta röstningen ut från det offentliga rummet med de nackdelar som följer av detta. Partierna har till exempel inte möjlighet att lägga ut sina valsedlar vid denna typ av röstning. Kommunen anser därför att ambulerande röstmottagning ska begränsas till den krets som är i störst behov av hembesök. De personer som bor efter en lantbrevbärlinje behöver nödvändigtvis inte helt sakna kommunal service. Valnämnden ordnar till exempel förtidsröstning i ett flertal byar utanför tätorten. Kollektivtrafik kan också delvis finnas även på sträckor med lantbrevbäring. Kommunen anser att ambulerande röstmottagning ska begränsas till de grupper som på grund av ålder eller hälsa inte kan ta sig till ett röstmottagningsställe, oavsett om de är bosatta efter en lantbrevbärräckla eller i tätorten.

En alternativ lösning kan vara att lantbrevbärarna även fortsättningsvis ska vara bud, alternativt vittne, och får sällskap på sin ordinarie körslina med en av kommunen utsett vittne alternativt röstmottagare. Därigenom behövs inga ytterligare transporter ordnas för ambulerande röstmottagare och det blir

enklare att dimensionera behovet av ytterligare röstmottagare. Väljaren får då också per automatik besök av två valfunktionärer, vilket ytterligare ökar säkerheten. Lantbrevbärarna kan utbildas av den av kommunen utsedda röstmottagaren/vittnet varför Postnord inte behöver göra egna utbildningsinsatser av sina lantbrevbärare. Kommunerna behöver inte heller administrera anmälningar från väljare som är bosatta längs lantbrevbärarsträckor och som önskar rösta i bostaden.

8.9.2 Förstoringshjälpmedel och belysningsförstärkning på alla röstmottagningsställen

Utredningens förslag: *Kommunerna ska kunna erbjuda förstoringshjälpmedel och belysningsförstärkning på alla röstmottagningsställen, om möjligt bakom alla avskärmade valsedlar och valskärmar.*

En rekommendation om förstoringshjälpmedel och belysningsförstärkning ska ingå i den föreslagna vägledningen som Valmyndigheten ska ansvara för.

Luleå kommun avstyrker utredningens förslag i första meningen. Kommunen tillstyrker förslaget i andra meningen; att Valmyndigheten får ansvar för att lämna rekommendation om de hjälpmedel som synnedsatta väljare har behov av.

Utredningen konstaterar, när det gäller behovet av att underlätta för väljare med synnedsättning, att det inte ligger inom ramen för denna utredning att överväga och föreslå förändringar av valsedlarnas utformning. Luleå kommun skulle varmt välkomna tillsättandet av en sådan utredning. En förändrad valsedel skulle kunna underlätta för väljare med synnedsättning att göra sitt val utan hjälp av andra personer. Det finns även andra stora fördelar som skulle kunna uppnås genom en förändrad valsedel, till exempel att minska antalet valsedlar som behöver tryckas och distribueras för att sedan kasseras oanvända när valet har genomförts. Väljare skulle enklare kunna rösta på parti och avge en personröst utan att behöva få tag på rätt valsedel om valsedlarna utformades på ett nytt sätt.

I avvaktan på en förändrad valsedel har valnämnden under många val försett varje röstmottagningsställe med förstoringsglas. Någon större efterfrågan från väljarna har inte uppmärksamats. Däremot har tillhandahållandet av en så kallad läs-tv under de senaste valen varit uppskattad och inneburit att fler personer kunnat göra ett personval utan att behöva be om hjälp. Läs-tv:n har placerats i den mest besökta röstningslokalen i kommunen. Servicen har marknadsförts, och då särskilt till Synskadades riksförbund regionalt för att även nå ut till deras medlemmar.

Luleå kommun bedömer att värdet för synnedsatta är större med ett mer professionellt synhjälpmedel i färre lokaler än att samtliga lokaler ska utrustas med hjälpmedel som ändå inte är tillräckliga för de behov som finns.

9.8.1 Utlandssvenskar som fallit ur röstlängden ska kunna förtidsrösta i Sverige och därigenom återupptas i röstlängden

Utredningens förslag: *Utlandssvenskar som fallit ur röstlängden ska kunna förtidsrösta i Sverige. Den avgivna förtidsrösten ska utgöra en anmälan om att återupptas i röstlängden. Valnämnderna ska lägga till dessa väljare i röstlängden.*

Vid röstmottagningen ska ett adresskort användas i stället för ett röstkort för dessa väljare.

Luleå kommun avstyrker utredningens förslag. Kommunen föreslår i stället att utlandssvenskar som fallit ur röstlängden och befinner sig i Sverige vid tiden för valet ska tillåtas att brevrösta från Sverige.

Ett grundläggande krav vid all förtidsröstning i Sverige har hittills varit att väljarens röstkort måste användas. Röstkortet visar i vilka val som väljaren har rösträtt. Röstkortet bifogas väljarens röster vilket medför att rösterna på ett säkert sätt går att följa fram till väljarens vallokal och att röstningsförfarandet är transparent. Om rösten av förbiseende skulle skickas fel kan detta rättas till innan väljarens fönsterkuvert öppnas i vallokalen.

Om väljaren vid begäran om dubbletröstkort vid förtidsröstningen saknas i röstlängdsregistret hänvisar röstmottagaren väljaren till valnämnden för närmare upplysningar. Avsaknaden av rösträtt beror enligt kommunens erfarenheter vanligen inte på att det är fråga om en utlandssvensk som fallit ur röstlängden utan oftare på att personen inte är svensk medborgare eller inte varit folkbokförd i Sverige tillräckligt länge. Upplysning om bestämmelserna för rösträtt lämnas då till väljaren.

Utredningens förslag innebär, såvitt kommunen har uppfattat förslaget, att röstmottagarna i röstningslokalen ska ta emot väljarens röster utan att säkert veta om denne har rösträtt i något av de tre aktuella valen. I stället ska röstmottagaren manuellt fylla i ett adresskort och bifoga detta tillsammans med väljarens röster. Väljaren ska styrka sin identitet genom att visa upp en id-handling, som bör ha ett foto och ange väljarens namn och födelsedatum. Det innebär att väljarens fullständiga personnummer inte med nödvändighet finns tillgängligt vid röstningstillfället.

Det föreslagna tillvägagångssättet kommer med all sannolikhet att innebära att röstmottagarna tar emot röster som därefter visar sig komma från en person som saknar rösträtt eller som inte har rösträtt i samtliga val. Det är inte ett

önskvärt scenario. Det krävs också utbildningsinsatser av samtliga röstmottagare trots att merparten aldrig kommer att ställas inför frågan.

Om personen skulle vara en utlandssvensk som fallit ur röstlängden uppkommer frågan om i vilken röstlängd som personen ska skrivas till. Utredningen föreslår att ett sådant tillägg i röstlängden ska kunna göras av valnämnden i den kommun där förtidsrösten avlämnas. En sådan hantering skulle innebära att personen genom att förtidsrösta i flera kommuner också läggs till i flera röstlängder. Rimligtvis ska tillägget göras i den kommun där personen senast var folkbokförd, oavsett i vilken kommun förtidsrösten har lämnats.

Luleå kommun anser att det är en bättre och säkrare ordning att tillåta utlandssvenskar att brevrösta från Sverige. Rösten ska då skickas till Valmyndigheten som ser till att väljarens röst skickas till den kommun som ska skriva till väljaren i röstlängden. Det innebär att frågan kan hanteras av valnämnden och att röstmottagarna inte behöver utbildas i hanteringen av dessa röster.

9.8.2 Digitala röstkort

Utredningens förslag: *Det ska vara möjligt att skicka röstkort digitalt till de väljare som har en elektronisk brevlåda för svenska myndighetsförändelser.*

Vid förtidsröstning ska adresskort kunna användas i stället för röstkort om dubblett-röstkort inte kan skrivas ut i röstningslokalen.

Luleå kommun avstyrker utredningens förslag.

Kommunen anser att det är positivt att utreda frågan om digitala röstkort. Det är enligt kommunens uppfattning dock inte lämpligt att införa möjligheten att skicka ut digitala röstkort till väljarna när inte resten av röstningsförfarandet kan hantera röstkort i digital form. Väljarna kommer sannolikt att ha liten förståelse för att det digitala röstkortet inte kan läsas av maskinellt vid förtidsröstningen. Om digitala röstkort ska användas måste det tydligt anges för väljaren att denne måste få tillgång till ett röstkort i pappersform för att kunna förtidsrösta i Sverige.

Kommunen avstyrker vidare att adresskort ska få användas i stället för röstkort vid röstning i Sverige. En felaktig eller otydligt skriven siffra på adresskortet innebär att rösten riskeras att skickas till fel kommun eller fel valdistrikt och därmed inte kan eller hinner godkännas i valet. Användandet av adresskort kommer sannolikt att öka när många väljare får sitt röstkort i digital form. Det kommer att påverka tiden för mottagandet av förtidsröster. För väljaren kan det framstå som osäkert att röstmottagaren manuellt ska skriva av uppgifterna från det digitala röstkortet. Luleå kommun anser inte att ett

sådant förfarande ökar allmänhetens förtroende för att rösterna hanteras på rätt sätt.

Ett av problemen med utskick av röstkort i pappersform uppges vara bristande intresse från tryckerier att trycka röstkort. Kommunen föreslår att utformningen av röstkorten i stället ses över. Vid genomförandet av den folkomröstning som har hållits i Luleå kommun 2020 utformade kommunen röstkorten utan förslutning. Det innebär att kommunens eget interna tryckeri med högvolymskopiatorer hade möjlighet att trycka röstkorten till kommunens 61 000 röstberättigade. Det hade inte varit möjligt om röstkorten skulle förslutas. Med en annan utformning av röstkorten kan det finnas möjligheter för fler tryckerier att åta sig uppdraget nationellt. Utredningen har också anfört att röstkorten normalt sett inte innehåller någon integritetskänslig information varför det inte heller torde finnas anledning av den orsaken att försluta försändelserna.

Det framförs i utredningen även att Valmyndigheten fått signaler från Postnord AB att distributionen av röstkort kan bli en utmaning vid kommande val. Luleå kommun anser inte att den omständigheten att en aktör har problem med att klara sitt grunduppdrag ska innebära att problemet vältras över på kommunerna innan hela kedjan med digitala röstkort är löst.

10.6.2 Fredstida nödsituationer eller kriser

Utredningens förslag: *Vi föreslår att det tillsätts en utredning med uppdrag att närmare överväga förutsättningarna för att införa särskilda regler i regeringsformen för de högsta statsorganens verksamhet vid allvarliga fredstida nödsituationer eller kriser i samband med val.*

Luleå kommun tillstyrker utredningens förslag.

Sammanträdet

Kommunstabens föredrar ärendet.

Tord Drugge (S) föreslår att Luleå kommun ska avstyrka utredningens förslag om incidentrapportering under p.4.9.1-4 och anger sammanfattningsvis följande. Ett genomförande av rapportering av detta slag är behäftat med betänkligheter. Det är angeläget med smidigare hantering och ökad transparens, men det får inte ske på bekostnad av effektivitet och rättssäkerhet. Ett omedelbart genomförande av förslagen bör inte ske. I stället kan systemet testas i ett antal valmyndigheter under kommande val 2022 respektive 2026. Luleå kommun kan frivilligt åta sig att vara försökskommun.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstabens förslag och Tord Drugge ändringsförslag mot varandra och finner att valnämnden bifaller kommunstabens förslag.

Beslutsunderlag

SOU 2021:96

Beslutet skickas till

Justitiedepartementet

§ 3

Behörighetsadministratörer

Ärendenr 2022/164-1.5.1.2

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att utse Inger Fältros Lundgren, Anna Nilsson och Åsa Flemström att administrera valnämndens uppgifter i Valmyndighetens valdatasystem, Valid. Behörigheten innebär även befogenhet att skriva in andra personer som behöriga att administrera uppgifter i Valid.
2. Samma personer som ovanstående utses som behöriga användare i valnämndens system för valadministration, Kaskelot. Personerna får även behörighet att vidaredelegera rätten.

Sammanfattning av ärendet

Valid är namnet på det nya gemensamma IT-stödet som hela valadministrationen använder; Valmyndigheten, länsstyrelserna, kommunerna, partikanslier, utlandsmyndigheter och tryckerier. Beroende på behörighet får en användare tillgång till olika delar av systemet. Kommunens användare kan till exempel inte se samma menyer som länsstyrelsen.

Kommunen ansvarar för att i systemet till exempel administrera valdistrikt och röstmottagningsställen, beställa valmaterial, skriva ut dubblettröstkort och rapportera antal mottagna förtidsröster. Behörig administratör kan även utse andra personer att till exempel enbart skriva ut dubblettröstkort.

Valmyndigheten har, genom länsstyrelsen, begärt ett beslut från valnämnden som visar vem som är behörig att hantera kommunens uppgifter i systemet och att skriva in andra behöriga personer.

Kaskelot är valnämndens system för att framför allt hantera röstmottagarna som ska jobba i olika valdistrikt och med förtidsröstningen.

För närvarande finns ett valkansli inom Kommunstaben som är bemannat med tre tjänstepersoner, som har till uppgift att ansvara och samordna administrationen av valet och att verkställa de beslut valnämnden fattar. Valkansliet består av Inger Fältros Lundgren, kommunjurist, Anna Nilsson, nämndsekreterare och Åsa Flemström, inköpare. Kommunstaben föreslår att dessa personer får behörighet att hantera kommunens uppgifter i både Valid

och Kaskelot och även att vid behov kunna utse ytterligare personer att utföra uppgifterna.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Sammanträdet

Kommunstaben föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstabens förslag under proposition och finner att valnämnden bifaller förslaget.

Beslutet skickas till

Länsstyrelsen

§ 4

Utseende av dataskyddsbud

Ärendenr 2022/172-1.5.1.2

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att den person som Luleå kommun utser som kommunens dataskyddsbud också ska ha rollen som valnämndens dataskyddsbud.
2. Kommunstaben ansvarar för att anmäla aktuellt dataskyddsbud till Integritetsskyddsmyndigheten.

Sammanfattning av ärendet

Valnämnden har 2020-10-22, § 20, utsett Kerstin Nedergård till dataskyddsbud, då det tidigare utsedda ombudet, Mattias Gotthold, beviljats tjänstledighet för annat arbete.

Mattias Gotthold har nu åter tillträtt tjänsten som dataskyddsbud i Luleå men kommer sannolikt att lämna uppdraget inom kort.

Luleå kommun kommer att tillse att organisationen har tillgång till ett dataskyddsbud. Eftersom respektive nämnd ansvarar för sin verksamhet krävs därutöver att nämnderna fattar beslut om att utse dataskyddsbudet för verksamheten. Med hänsyn till att valnämnden inte har regelbundna sammanträden och under mellanårsår knappt sammanträder alls, finns det risk för att nämnden under viss tid saknar utsett behörigt dataskyddsbud när uppdrag som dataskyddsbud förändras. Kansliet föreslår därför att valnämnden beslutar att den person som innehar uppdraget som dataskyddsbud inom Luleå kommun också ska vara dataskyddsbud för valnämndens verksamhetsområde.

Uppgift om vem som innehar rollen som valnämndens dataskyddsbud ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Sammanträdet

Kommunstyrelsen föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att valnämnden bifaller förslaget.

Beslutet skickas till

Dataskyddsombudet

Uppgift om ombudet ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten

§ 5

Kommunikationsplan för valen 2022

Ärendenr 2022/160-1.5.1.2

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att godkänna föreslagen kommunikationsplan.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstabens har upprättat förslag till kommunikationsplan inför de allmänna valen 2022.

Kommunstabens föreslår att valnämnden godkänner planen.

Dialog:

Kommunikationsplanen har tagits fram i samarbete mellan kommunikationsenheten och kansliet.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

De som bor eller vistas i Luleå ska känna till:

- Att det är allmänna val den 11 september 2022
- Vem som får rösta
- Hur, när och var man kan rösta
- Var man hittar mer information om valen

Information ska även finnas på minoritetsspråken.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Målet med kommunikationsplanen är att säkerställa att alla röstberättigade personer som bor eller vistas i Luleå ska ha kännedom om och kunna ta tillvara sin rätt att rösta i de demokratiska allmänna valen. Därigenom ska väljarna på lika villkor kunna påverka hur Luleå och Sverige ska styras.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Sammanträdet

Kommunstaben föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstabens förslag under proposition och finner att valnämnden bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

- Förslag till kommunikationsplan

§ 6

Kvittering av försändelser vid allmänna valen 2022

Ärendenr 2022/169-1.5.1.1

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att följande personer har rätt att var för sig kvittera samtliga försändelser adresserade till valnämnden; ordförande Tommy Sandström samt tjänstepersonerna Inger Fältros Lundgren, Anna Nilsson, Åsa Flemström, Björn Eriksson, Håkan Johansson, Gillis Robarth, Roland Fräki, Johan Lundström och Christoffer Norgren.

Sammanfattning av ärendet

Inför de allmänna valen 2022 kommer kommunen att löpande ta emot försändelser till valnämnden och däribland även förtidsröster från andra kommuner eller från utlandsmyndigheter.

All kommunens post hämtas eller tas emot av tjänstepersoner vid kommunens internservice. Kommunstaben anser att det är lämpligt att dessa personer får fullmakt att var för sig kvittera försändelserna. Därutöver kan det även komma leveranser vid andra tidpunkter, till exempel under valhelgen, varför även valnämndens ordförande och valsamordnarna vid Kommunstaben bör få samma behörighet.

Dialog:

Dialog har förts med kommunens internservice, som även kommer att få information om hur försändelserna ska hanteras.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Sammanträdet

Kommunstaben föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstabens förslag under proposition och finner att valnämnden bifaller förslaget.

Beslutet skickas till

Utsedda personer med kvittensrätt
PostNord

§ 7

Arvode till röstmottagare

Ärendenr 2022/129-1.5.1.2

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar om ersättningar enligt nedanstående.

Sammanfattning av ärendet

Från och med valen 2018 ändrades arvoderingen till förordnade röstmottagare från att tidigare ha betalats per timme till att fasta arvoden infördes för arbetet på valdagen. Röstmottagare som arbetade med mottagande av förtidsröster arvoderades däremot även fortsättningsvis per timme med hänsyn till att deras arbetstider varierade mellan olika dagar och lokaler. Arvodena har sedan dess varit oförändrade vid EU-valet 2019 och folkomröstningen 2020. Kommunstabens föreslår att arvodena behålls på samma nivåer även vid höstens val.

Arvode till röstmottagare 2022 betalas enligt följande.

Arbete i vallokal, inklusive utbildning

Ordförande: 3 600 kr

Vice ordförande: 3 100 kr

Röstmottagare: 2 600 kr

Rösträknare: 1 000 kr

Arbete i röstningslokal (förtidsröstning) och ambulerande röstmottagare

Timersättning, även för utbildningen: 225 kr/timme

Reserver som inte erhåller något uppdrag

Enbart utbildningstillfället: 450 kr

Bilersättning

Användning av bil ersätts med 2,90 kr/km, varav 1,85 kr är ej skattepliktigt.

Beskrivning av ärendet

För varje valdistrikt ska det utses minst fyra röstmottagare, varav en ordförande och en ersättare för ordförande. Det framgår av 3 kap 4 § vallagen. I Luleå kommun har vid tidigare val åtta röstmottagare utsetts, varav en ordförande och en vice ordförande. Dessa är uppdelade i två skiftlag som avlöser

varandra under valdagen. Därutöver har i vissa större distrikt även en extra rösträknare förordnats, som har arbetat från röstmottagningens avslutande tills samtliga röster har räknats.

Ordförande och vice ordförande leder varsitt arbetslag. I uppdraget som ordförande och vice ordförande ingår även att ansvara för att lokalen ställs i ordning och att mottagna röster transporteras till valnämndens mottagning på valnatten.

För att få förordna någon som röstmottagare krävs att personen har fått sådan utbildning som krävs för uppdraget. Vid tidigare val har valnämnden anordnat utbildning till röstmottagarna som tagit cirka två timmar. Den fasta ersättningen till röstmottagarna föreslås omfatta även utbildningstillfället. De personer som i egenskap av reserver genomgår utbildningen men därefter inte får något uppdrag ersätts för utbildningstillfället. Om de däremot blir förordnade som röstmottagare erhåller de i stället arvudet för det aktuella uppdraget.

Röstmottagare som arbetar med förtidsröstningen får timersättning både för arbetad tid och för utbildningstillfället.

Samtliga röstmottagare kan också begära ersättning för användning av egen bil med samma belopp som används inom kommunen.

Dialog:

Storleken på arvudena till röstmottagarna har jämförts med framför allt Boden och Piteå kommuner.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Kommunen har behov av ca 450 personer som vill åta sig ett uppdrag som röstmottagare. Det finns möjlighet för både unga och äldre att arbeta med valet.

Sammanträdet

Kommunstaben föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstabens förslag under proposition och finner att valnämnden bifaller förslaget.

Beslutet skickas till

Lönecenter

§ 8

Vallokaler till RKR-valen 2022

Ärendenr 2022/50-1.5.1.2

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att vallokaler enligt bilagan ska användas vid valen till riksdagen, kommunfullmäktige och regionfullmäktige den 11 september 2022.

Lokalerna ska hållas öppet kl. 08.00-20.00

Valnämnden delegerar till kommunjurist att i samråd med ordförande, vid oförutsedda händelser besluta om ändringar av vilka lokaler som ska användas.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 4 kap. 20 § vallagen ska varje kommun se till att det finns lämpliga lokaler som kan användas som vallokaler och som i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ger väljarna goda möjligheter att rösta. För varje valdistrikt ska det finnas en vallokal. Lokalen ska vara tydligt avgränsad och även i övrigt lämpad för ändamålet. Den ska inte ha anknytning till en viss politisk sammanslutning och den bör inte ha sådan anknytning till en viss religiös sammanslutning eller till ett visst företag som kan påverka väljaren i samband med röstningen.

I 8 kap 2 § vallagen anges att det i anslutning till ett röstmottagningsställe ska ordnas en lämplig avskärmad plats där valsedlar kan läggas ut och där väljarna var för sig kan ta sina valsedlar utan insyn. Om en sådan plats inte kan anordnas i anslutning till röstmottagningsstället får den i stället ordnas inne i lokalen.

För att få ett bra flöde av röstande i lokalerna och förhindra köbildningar behöver lokalerna vara tillräckligt stora för att på plats med flera stationer med insynsskyddade valsedlar. En inventering av vallokalerna har därför gjorts där detta särskilt har beaktats. Vissa förändringar föreslås därför av vilka lokaler som ska användas jämfört med tidigare val.

Dialog:

Kansliet har inventerat möjliga lokaler med särskilt fokus på tillgänglighet.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Vallagen innebär utökade krav på att lokalerna ska vara tillgängliga för samtliga väljare och att väljarna ska kunna göra sitt val insynsskyddat.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Visst samnyttjande av vallokaler för två eller flera valdistrikt har medfört att väljare kan få något längre avstånd till sin vallokal.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Sammanträdet

Kommunstyrelsen föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att valnämnden bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Vallokaler, 2022-09-11

§ 9

Röstningslokaler till RKR-valen

Ärendenr 2022/128-1.5.1.1

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att röstningslokaler och öppettider enligt bilagan ska gälla för förtidsröstningen inför valen till riksdagen, kommunfullmäktige och regionfullmäktige den 11 september 2022.

Valnämnden delegerar till kommunjurist att i samråd med ordförande vid oförutsedda händelser besluta om ändringar av vilka lokaler som ska användas och dess öppettider.

Sammanfattning av ärendet

Vid de allmänna valen den 11 september 2022 ska det finnas möjlighet att förtidsrösta från och med den 24 augusti 2022 till och med valdagen. Dessa lokaler benämns röstningslokaler.

Valnämnden ska se till att det finns lämpliga lokaler som kan användas som röstningslokaler och som i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ger väljarna goda möjligheter att rösta. En röstningslokal ska vara tydligt avgränsad och även i övrigt lämpad för ändamålet så att väljare inte hindras eller störs under röstningen. Den ska inte ha anknytning till en viss politisk sammanslutning och den bör inte ha sådan anknytning till en viss religiös sammanslutning eller till ett visst företag som kan påverka väljaren i samband med röstningen. Detta framgår av 4 kap 22 § vallagen.

Valnämnden har att ta ställning till på vilka platser som förtidsröstning ska anordnas och vilka öppettider som respektive lokal ska ha under röstningsperioden. Det ska vara möjligt att rösta på minst en plats under hela perioden.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Lokalerna där förtidsröstning anordnas är spridda geografiskt över kommunen för att underlätta för alla väljare att kunna rösta i allmänna valen.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Vissa lokaler för förtidsröstning har placerats på landsbygden i syfte att väljarna ska ha möjlighet att kunna rösta närmare sin bostad, vilket även minskar behovet av transporter.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Sammanträdet

Kommunstabens föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstabens förslag under proposition och finner att valnämnden bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Röstningslokaler och öppettider, valen 2022

§ 10

Distribution och utläggning av valsedlar

Ärendenr 2022/127-1.5.1.2

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att distribution och utläggning av valsedlar på samtliga röstmottagningsställen inte ska göras i annan omfattning än den som regleras i vallagen.
2. Samtliga valsedlar ska presenteras på likformigt sätt genom att placeras i bokstavsordning i insynsskyddade valsedelsställ.

Sammanfattning av ärendet

I 8 kap 2 § vallagen anges att blanka valsedlar och valsedlar med enbart partibeteckning ska tillhandahållas på ett röstmottagningsställe. På samma plats ska de partier som deltar i valet också kunna ge väljarna tillgång till sina valsedlar, de så kallade namnvalsedlarna. Det är dock valnämnden som lägger ut valsedlarna på den avskärmade platsen.

Det innebär att valnämnden ansvarar för att partimarkerade valsedlar, för de partier som har rätt till det i respektive val, alltid ska finnas på plats i samtliga röstmottagningsställen. Parterna får därutöver själva lämna sina valsedlar till röstmottagare i respektive lokal. Valnämnden ansvarar då för utläggningen i valsedelsställen.

Valnämnden har fått begäran om att ansvara för transport även av partiernas namnvalsedlar till röstmottagningsställena i syfte att förenkla hanteringen för partierna.

Det kan noteras att det vid valet 2018 fanns 79 anmälda partier till riksdagen varav 29 partier hade beställt valsedlar. Det är inte nödvändigtvis samma partier som också ställer upp i kommun- och regionfullmäktigevalen. Redan hanteringen av de valsedlar som valnämnden är ålagda att ansvara för är mycket omfattande och det kräver god logistik för att säkerställa att samtliga valsedlar finns på alla platser där röstmottagning hålls.

Kommunstabens bedömer att en hantering av valsedlar som går utöver vallagens bestämmelser innebär risk för att det inte blir en lika behandling av samtliga partier. Det innebär därmed att förtroendet för valförfarandet och genomförandet av demokratiska val kan skadas och även att det vid ett even-

tuellt överklagande av valutgången finns risk för att valet måste göras om, även på nationell nivå. Kansliet anser därmed att valnämnden inte ska ta på sig ett utökat ansvar utöver de tydliga krav som vallagen anger.

Dialog:

Synpunkter har inkommit från politiska partier om att valnämnden ska åta sig att distribuera partiernas namnvalsedlar.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Ett ökat ansvar för distribution av parternas valsedlar kan innebära att namnvalsedlar för fler partier finns i lokalerna. Det finns samtidigt risk för att inte alla partier blir behandlade på samma sätt vilket kan sägas strida mot bestämmelserna i vallagen.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Ett utökat ansvar för distribution av ytterligare valsedlar, utöver de valnämnden är skyldig att tillhandahålla, innebär att valnämndens vanliga distributionskanaler sannolikt inte kan användas. Det är oklart vad det skulle innebära ur klimatsynpunkt.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Förslaget har ingen påverkan på utvecklingsområdet.

Sammanträdet

Kommunstabens föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstabens förslag under proposition och finner att valnämnden bifaller förslaget.

Beslutet skickas till

Politiska partierna i kommunfullmäktige